

Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego we wrześniu 2018 r.

26.10.2018 r.
Nr 09/2018

- Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw pozostało na poziomie poprzedniego miesiąca, a wzrosło w odniesieniu do września ub. roku (o 3,7%). W stosunku rocznym wzrost zatrudnienia notowano od grudnia 2015 r.
- Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 8,5% i była niższa w porównaniu z analogicznym okresem 2017 r., jak i z poprzednim miesiącem. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy w końcu września 2018 r. wyniosła 79,6 tys. osób i była niższa o 2,0% niż w poprzednim miesiącu i o 11,9% niższa niż we wrześniu ub. roku.
- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wzrosło w ujęciu rocznym (o 6,1%), a zmniejszyło się w skali miesiąca (o 1,3%). Tempo wzrostu było niższe niż przed rokiem.
- Ceny skupu zbóż, ziemniaków, żywca wołowego i drobiowego były wyższe niż przed rokiem. W porównaniu z sierpniem br. ceny podstawowych produktów rolnych były wyższe, z wyjątkiem ceny żywca drobiowego. W obrocie targowiskowym ceny były wyższe niż przed rokiem. W odniesieniu do sierpnia br. mniej płacono za ziemniaki.
- Utrzymała się tendencja wzrostowa notowana od siedemnastu miesięcy produkcji sprzedanej przemysłu w relacji do analogicznego miesiąca ub. roku (we wrześniu br. wzrost wyniósł 11,6%). W odniesieniu do poprzedniego miesiąca odnotowano wzrost o 6,6%. W przetwórstwie przemysłowym, o decydującym udziale w produkcji całego przemysłu, sprzedaż w stosunku rocznym zwiększyła się o 11,8%.
- Wyższa niż przed rokiem była sprzedaż produkcji budowlano-montażowej (o 27,5%). Wzrost produkcji wystąpił we wszystkich trzech działach budownictwa.
- W porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku, wzrosła liczba mieszkań oddanych do użytkowania (o 5,1%) oraz mieszkań, których budowę rozpoczęto (o 99,5%). Spadła natomiast liczba mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym (o 19,4%).
- Sprzedaż detaliczna wzrosła w skali roku (o 3,7%), a zmniejszyła się w skali miesiąca (o 6,3%). W stosunku do września ub. roku wzrosła sprzedaż hurtowa zarówno w jednostkach handlowych (o 4,5%), jak i hurtowych (o 3,6%).

Spis treści

Rynek pracy	4
Wynagrodzenia	9
Ceny detaliczne	11
Rolnictwo	12
Przemysł i budownictwo	15
Budownictwo mieszkaniowe	17
Rynek wewnętrzny	20
Wybrane dane o województwie podkarpackim	22

Uwagi ogólne

Prezentowane w Komunikacie dane:

- o zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz o produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, produkcji budowlano-montażowej, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,
- o sektorze przedsiębiorstw, dotyczą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej,
- o cenach detalicznych dotyczą towarów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług, które pochodzą z notowań cen prowadzonych przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen; ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu,
- o skupie produktów rolnych obejmują skup od producentów z terenu województwa realizowany przez osoby prawne i samodzielne jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz w okresie półrocznym przez osoby fizyczne prowadzące skup o wartości przekraczającej 10 tys. zł; ceny podano bez podatku VAT,
- o cenach na targowiskach dotyczą cen uzyskiwanych przy sprzedaży produktów wytworzonych we własnym gospodarstwie rolnym w transakcjach między rolnikami i ludnością nierolniczą notowanych przez ankietatorów stałych na wytypowanych targowiskach rolnych,
- o wynikach finansowych przedsiębiorstw oraz nakładach inwestycyjnych dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2015 r.).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

Dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności — PKD 2007

Polska klasyfikacja działalności 2007 (PKD 2007)

Skrót	Pełna nazwa
Sekcje	
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją.
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle.
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi.
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości.
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca.
Działy	
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	Produkcja wyrobów z drewna, oraz korka z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania.
Produkcja wyrobów z metali	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń.
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana.
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli.
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków.
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej.

Objaśnienia znaków umownych

Kreska (-)	Zjawisko nie wystąpiło.
Kropka (.)	Zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
Znak (x)	Wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
Znak (*)	Oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.
Znak (Δ)	Oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.

Dane charakteryzujące województwo podkarpackie można również znaleźć w publikacjach statystycznych wydawanych przez US w Rzeszowie oraz w publikacjach ogólnopolskich GUS.

Raport „Koniunktura gospodarcza w województwie podkarpackim w październiku 2018 r.” ukaże się na stronie głównej Urzędu Statystycznego w Rzeszowie: <http://rzeszow.stat.gov.pl/> w dniu 30 października 2018 r.

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła.

Rynek pracy

We wrześniu br. w sektorze przedsiębiorstw przeciętne zatrudnienie wzrosło w odniesieniu do analogicznego miesiąca ub. roku i tempo wzrostu było takie samo jak przed rokiem. W skali roku zmniejszyła się liczba bezrobotnych zarejestrowanych, a także stopa bezrobocia rejestrowanego.

We wrześniu 2018 r. **przeciętne zatrudnienie** w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 245,0 tys. osób i pozostało na poziomie poprzedniego miesiąca, a wzrosło w odniesieniu do września 2017 r. o 3,7% (tak samo jak przed rokiem). W kraju przeciętne zatrudnienie zmniejszyło się nieznacznie w stosunku do poprzedniego miesiąca (o 0,1%), a w odniesieniu do analogicznego miesiąca ub. roku było wyższe o 3,2%.

W stosunku do września 2017 r. największy wzrost zatrudnienia odnotowano w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej o 13,4%. Zatrudnienie wzrosło także w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 6,7%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 6,1%), przetwórstwie przemysłowym (o 5,1%) oraz w administrowaniu i działalności wspierającej (o 4,0%). W mniejszym stopniu zatrudnienie wzrosło w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 1,9%), a także w budownictwie (o 1,1%). Spadek zatrudnienia wystąpił w czterech sekcjach (na 15 badanych), w tym w obsłudze rynku nieruchomości (o 3,6%), a w zakwaterowaniu i gastronomii o 0,3%.

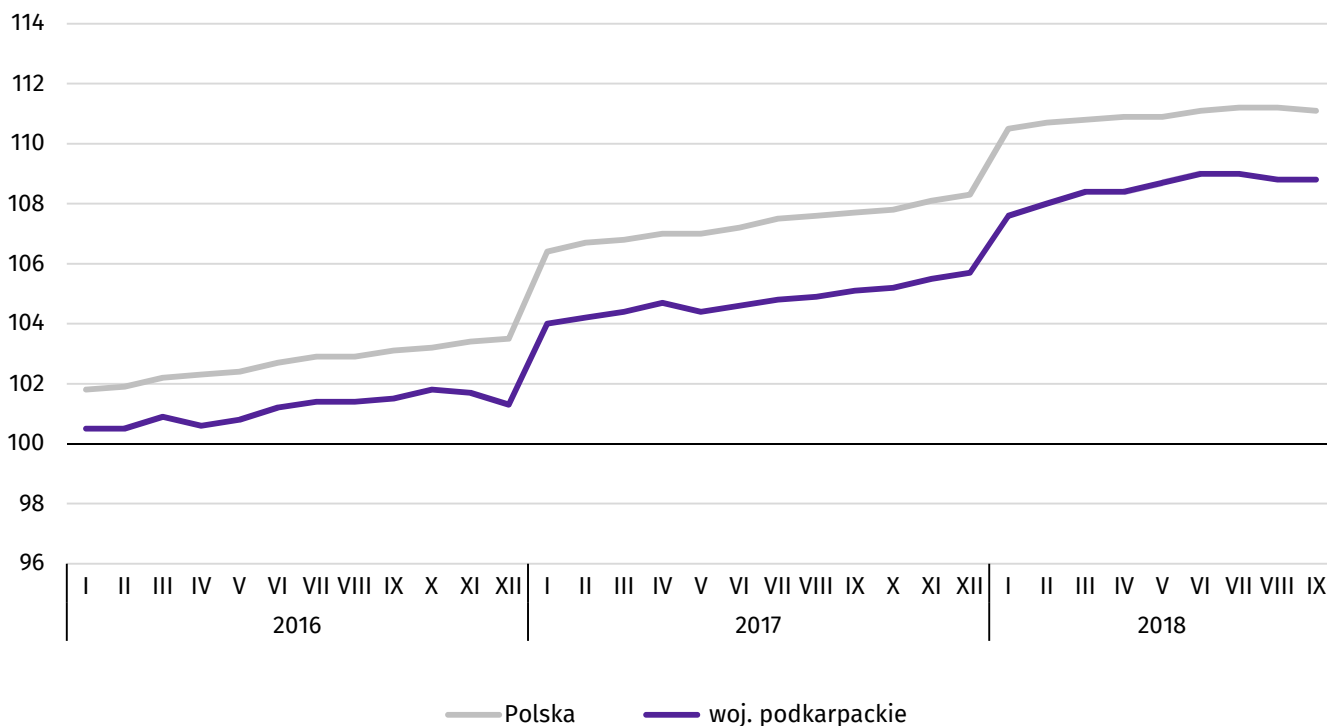
Tablica 1. **Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw**

WYSZCZEGÓLNIENIE	IX 2018		I-IX 2018	
	w tys.	IX 2017 = 100	w tys.	I-IX 2017 = 100
OGÓŁEM	245,0	103,7	244,7	104,4
w tym:				
Przemysł	133,4	105,0	132,5	104,8
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	123,1	105,1	122,4	104,8
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	5,7	106,7	5,6	106,4
Budownictwo	17,3	101,1	17,4	106,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	48,3	101,9	48,6	103,7
Transport i gospodarka magazynowa	11,3	106,1	11,2	106,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3,6	99,7	3,7	100,0
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3,5	96,4	3,5	96,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^Δ	4,0	113,4	4,0	111,7
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	12,8	104,0	12,9	106,2

^Δ Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

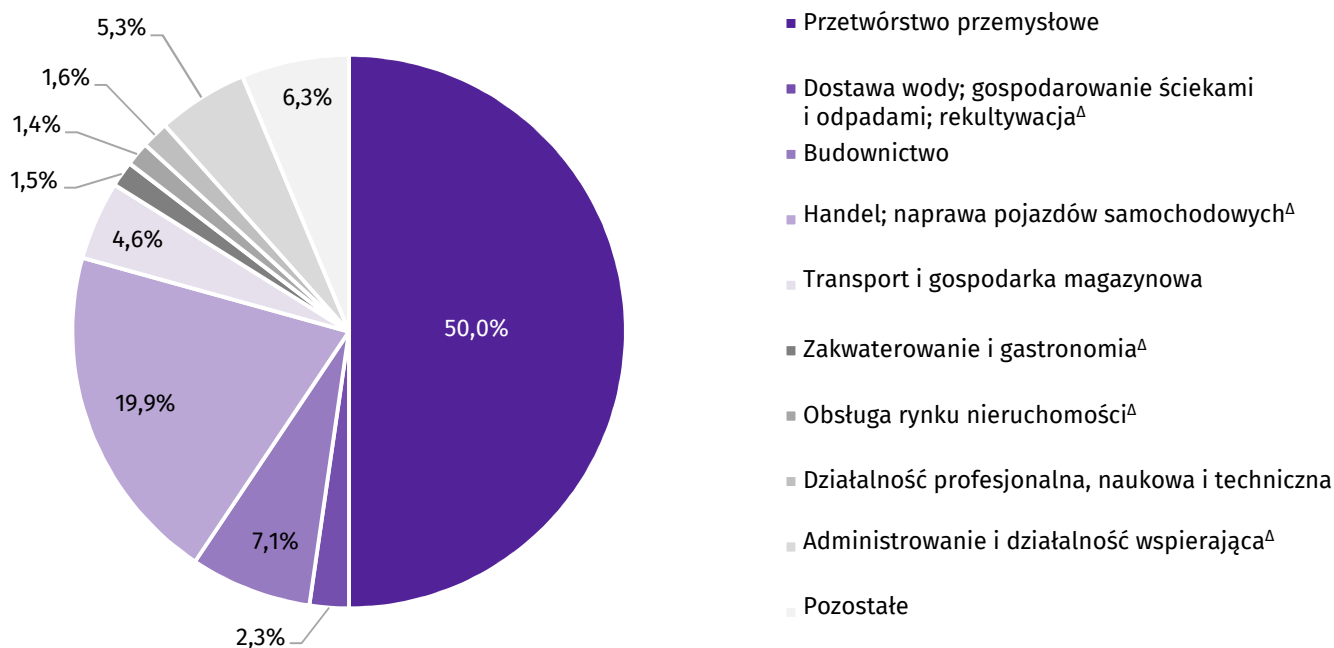
W stosunku do sierpnia br. w dwóch sekcjach przeciętne zatrudnienie pozostało na poziomie poprzedniego miesiąca. Spadek zatrudnienia wystąpił m.in. w zakwaterowaniu i gastronomii (o 1,2%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 1,0%) oraz w obsłudze rynku nieruchomości (o 0,8%). Wzrost odnotowano m.in. w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji oraz w transporcie i gospodarce magazynowej (po 0,4%), a także w przetwórstwie przemysłowym (o 0,2%).

Wykres 1. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (przeciętna miesięczna 2015 = 100)

W okresie styczeń-wrzesień br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 244,7 tys. osób i było o 4,4% wyższe (w kraju o 3,7%) niż w analogicznym okresie ub. roku. Najwyższy wzrost przeciętnego zatrudnienia wystąpił w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 11,7%). Zatrudnienie wzrosło także w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 6,4%), budownictwie (o 6,3%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 6,2%) oraz w transporcie i gospodarce magazynowej (o 6,0%). W przetwórstwie przemysłowym zatrudniającym 50% wszystkich zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw, zatrudnienie wzrosło o 4,8%. Spadek zatrudnienia odnotowano w trzech sekcjach, w tym w obsłudze rynku nieruchomości (o 3,1%).

Wykres 2. Struktura przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw według sekcji PKD w okresie styczeń-wrzesień 2018 r.

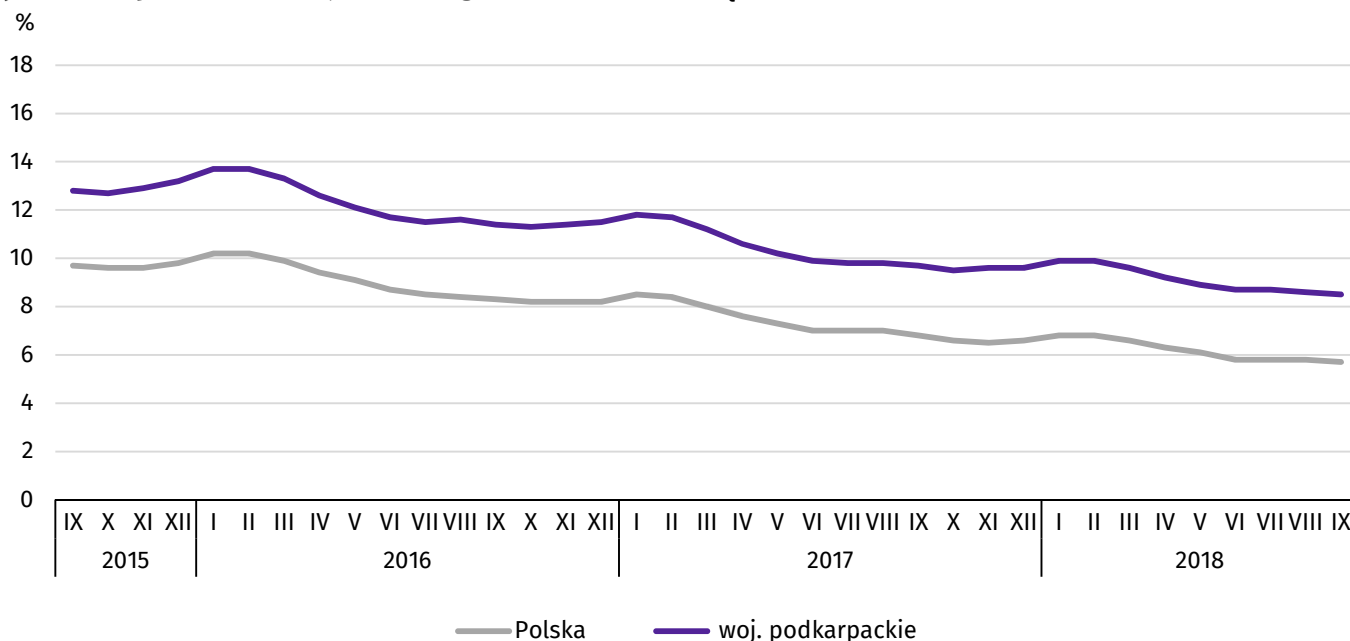
W końcu września br. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy wyniosła 79,6 tys. osób i była niższa o 1,6 tys. osób (o 2,0%) niż w poprzednim miesiącu i o 10,7 tys. osób (o 11,9%) niższa niż we wrześniu ub. roku. Kobiety stanowiły 56,1% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (przed rokiem 55,0%).

Tablica 2. **Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	
	IX	VIII	IX
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu miesiąca) w tys.	90,3	81,2	79,6
Bezrobotni nowo zarejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	12,6	9,5	10,3
Bezrobotni wyrejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	14,1	10,0	11,9
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca) w %	9,7	8,6*	8,5

Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 8,5% i była niższa o 0,1 p. proc. w odniesieniu do poprzedniego miesiąca oraz o 1,2 p. proc. niższa w odniesieniu do września ub. roku. W rankingu województw, Podkarpacie pod względem wysokości stopy bezrobocia, plasowało się na czternastym miejscu (najniższą stopę bezrobocia zanotowano w województwie wielkopolskim – 3,2%, a najwyższą w warmińsko-mazurskim – 9,9%). W kraju stopa bezrobocia wyniosła 5,7%, wobec 6,8% przed rokiem.

Wykres 3. **Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca)**

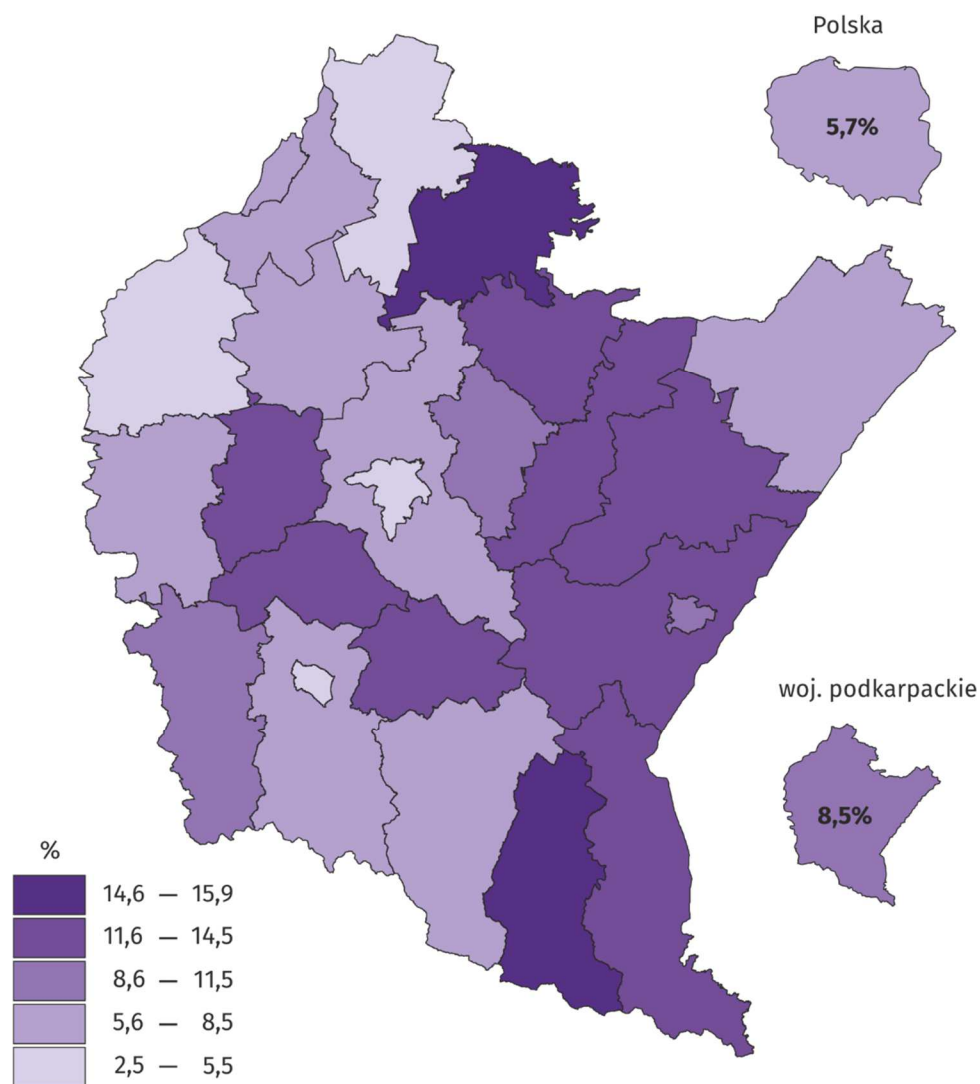

Najwyższa stopa bezrobocia w końcu września 2018 r. wystąpiła w powiecie nizańskim (15,9%), zaś najniższy jej poziom odnotowano w Krośnie (2,5%).

W porównaniu z wrześniem 2017 r. spadek stopy bezrobocia zanotowano we wszystkich dwudziestu pięciu powiatach województwa podkarpackiego, w tym największy w powiecie krośnieńskim (o 2,1 p. proc.).

W porównaniu z poprzednim miesiącem br. w dwudziestu dwóch powiatach województwa podkarpackiego zanotowano spadek stopy bezrobocia, w tym największy w nizańskim i tarnobrzeskim (po 0,4 p. proc.). W dwóch powiatach stopa bezrobocia utrzymała się na poziomie z poprzedniego miesiąca, a w powiecie bieszczadzkiem odnotowano wzrost (o 0,2 p. proc.).

Mapa 1. Stopa bezrobocia rejestrowanego według powiatów w 2018 r. (stan w końcu września)

We wrześniu br. w urzędach pracy zarejestrowano 10,3 tys. osób bezrobotnych, tj. o 8,9% więcej niż przed miesiącem, a o 18,2% mniej niż przed rokiem. Udział osób rejestrujących się po raz kolejny w nowo zarejestrowanych ogółem obniżył się w stosunku do września ub. roku (o 0,2 p. proc. do 76,9%). Obniżył się także udział osób bez doświadczenia zawodowego (o 2,6 p. proc. do 29,9%), absolwentów (o 0,5 p. proc. do 17,0%) oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (o 0,2 p. proc. do 3,0%). Stopa napływu bezrobotnych do urzędów pracy (stosunek nowo zarejestrowanych do liczby aktywnych zawodowo) wyniosła 1,1%.

We wrześniu br. z ewidencji bezrobotnych wyrejestrowano 11,9 tys. osób, tj. o 19,8% więcej niż w poprzednim miesiącu, a o 15,5% mniej niż we wrześniu ub. roku. Z tytułu podjęcia pracy (głównej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 7,2 tys. osób (przed rokiem 8,5 tys.). Udział tej kategorii osób w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zwiększył się w ujęciu rocznym (o 0,2 p. proc. do 60,1%).

Spośród osób wykreślonych z ewidencji zwiększył się odsetek osób, które nie potwierdziły gotowości do podjęcia pracy (o 0,7 p. proc. do 16,4%) i które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (o 0,6 p. proc. do 5,4%). Zmniejszył się odsetek osób, które utraciły status bezrobotnego w związku z rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawców (o 0,9 p. proc. do 8,3%) oraz tych, które nabyły prawa emerytalne lub rentowe (o 0,7 p. proc. do 0,3%). Stopa odpływu bezrobotnych z urzędów pracy (stosunek liczby bezrobotnych wyrejestrowanych w danym miesiącu do liczby bezrobotnych na koniec ub. miesiąca) wyniosła 14,7%.

W końcu września br. bez prawa do zasiłku pozostawało 68,8 tys. bezrobotnych, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku (z 87,4% do 86,4%).

Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy w końcu września br. stanowili 88,6% ogółu bezrobotnych (przed rokiem 89,7%). Do bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaliczane są m.in. osoby długotrwale bezrobotne¹, których udział w liczbie zarejestrowanych ogółem zmniejszył się w skali roku (o 2,0 p. proc. do 59,1%). Zmniejszył się także

¹ Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

udział osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 0,8 p. proc. do 23,8%) oraz bezrobotnych do 25 roku życia (o 0,6 p. proc. do 13,9%). Zwiększył się natomiast udział osób niepełnosprawnych (o 0,2 p. proc. do 4,8%).

Tablica 3. **Wybrane kategorie bezrobotnych^a będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	
	IX	VIII	IX
	w odsetkach		
Bezrobotni:			
do 25 roku życia	14,5	13,0	13,9
powyżej 50 roku życia	24,6	23,8	23,8
długotrwale	61,1	58,8	59,1
niepełnosprawni	4,6	4,8	4,8

^a Stan w końcu miesiąca.

W końcu III kwartału 2018 r. bezrobotni poszukujący pracy ponad rok stanowili 47,6% ogółu bezrobotnych, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych, w odniesieniu do analogicznego okresu 2017 r., zmniejszył się o 0,7 p. proc. Osoby pozostające bez pracy do 1 miesiąca stanowiły 10,9% bezrobotnych (rok wcześniej – 11,3%), od 1 do 3 miesięcy – 14,1% (13,9%), od 3 do 6 miesięcy – 11,5% (11,1%), natomiast od 6 do 12 miesięcy – 15,8% (w końcu III kw. 2017 r. – 15,4%).

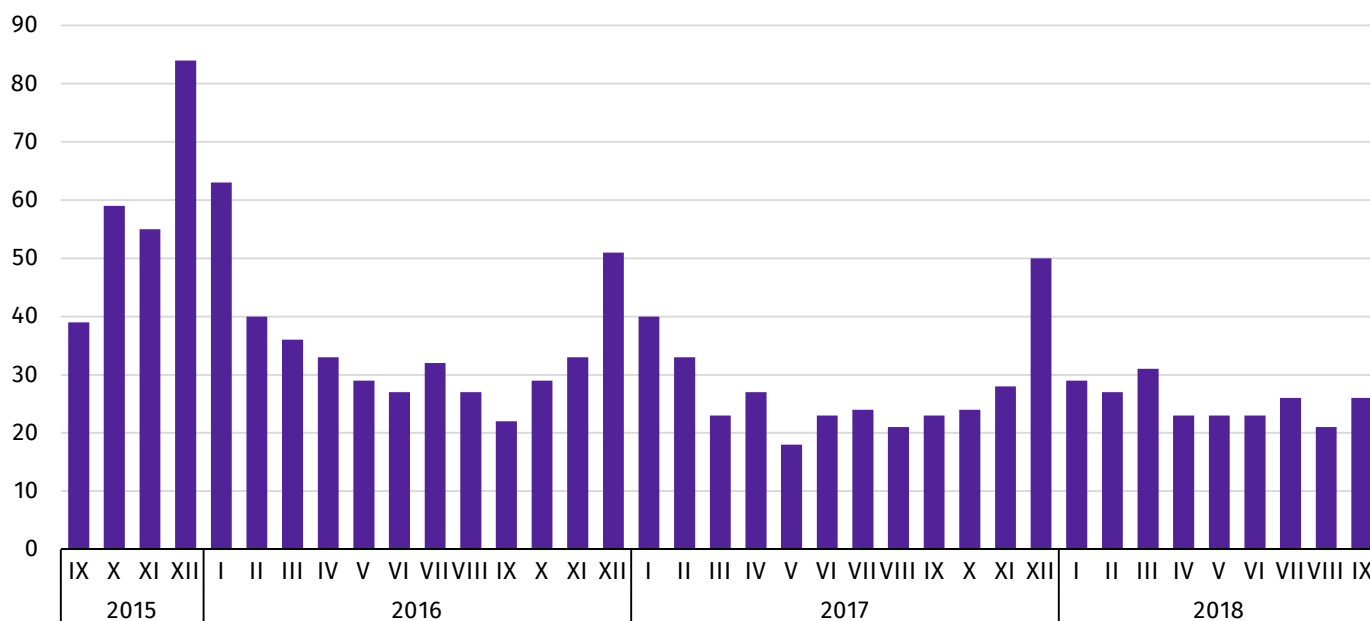
Największą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby w wieku od 25 do 34 lat oraz od 35 do 44 lat. Ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych w końcu III kwartału 2018 r. wyniósł odpowiednio: 30,5% i 23,2%. Osoby w wieku od 18 do 24 lat stanowiły 13,9% bezrobotnych, od 45 do 54 lat – 17,6%, a powyżej 54 lat – 14,8%.

Wykształcenie zasadnicze zawodowe posiadało 27,1% bezrobotnych, policealne i średnie zawodowe 26,2%, a gimnazjalne i niższe 19,4%. Szkoły wyższe ukończyło 15,9% bezrobotnych, a licea ogólnokształcące 11,4%.

W ogólnej liczbie bezrobotnych 16,7% stanowiły osoby dotychczas niepracujące. Wśród bezrobotnych posiadających staż pracy, największy odsetek stanowiły osoby ze stażem pracy 1-5 lat (29,1%) oraz ze stażem pracy do 1 roku (24,3%).

We wrześniu br. do urzędów pracy zgłoszono 5061 **ofert zatrudnienia**², o 720 mniej niż przed miesiącem i o 1620 mniej niż przed rokiem. W końcu miesiąca na 1 ofertę pracy przypadało 26 bezrobotnych (przed miesiącem 21, a przed rokiem 23).

Wykres 4. **Bezrobotni na 1 ofertę pracy (stan w końcu miesiąca)**

² Dotyczy wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej.

Wydatki Funduszu Pracy wyniosły we wrześniu br. 38,3 mln zł, z których 27,8% przeznaczono na zasiłki dla bezrobotnych.

Wynagrodzenia

We wrześniu br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto zwiększyło się w skali roku. Tempo tego wzrostu było niższe od notowanego w ub. roku.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu br. ukształtowało się na poziomie 3997,44 zł i było o 6,1% wyższe niż we wrześniu 2017 r. (przed rokiem wzrosło o 7,1%). W porównaniu z sierpniem br. płace zmniejszyły się o 1,3%. W Polsce przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wyniosło 4771,86 zł i wzrosło w odniesieniu do września 2017 r. (o 6,7%), a zmniejszyło się w stosunku do poprzedniego miesiąca (o 0,6%).

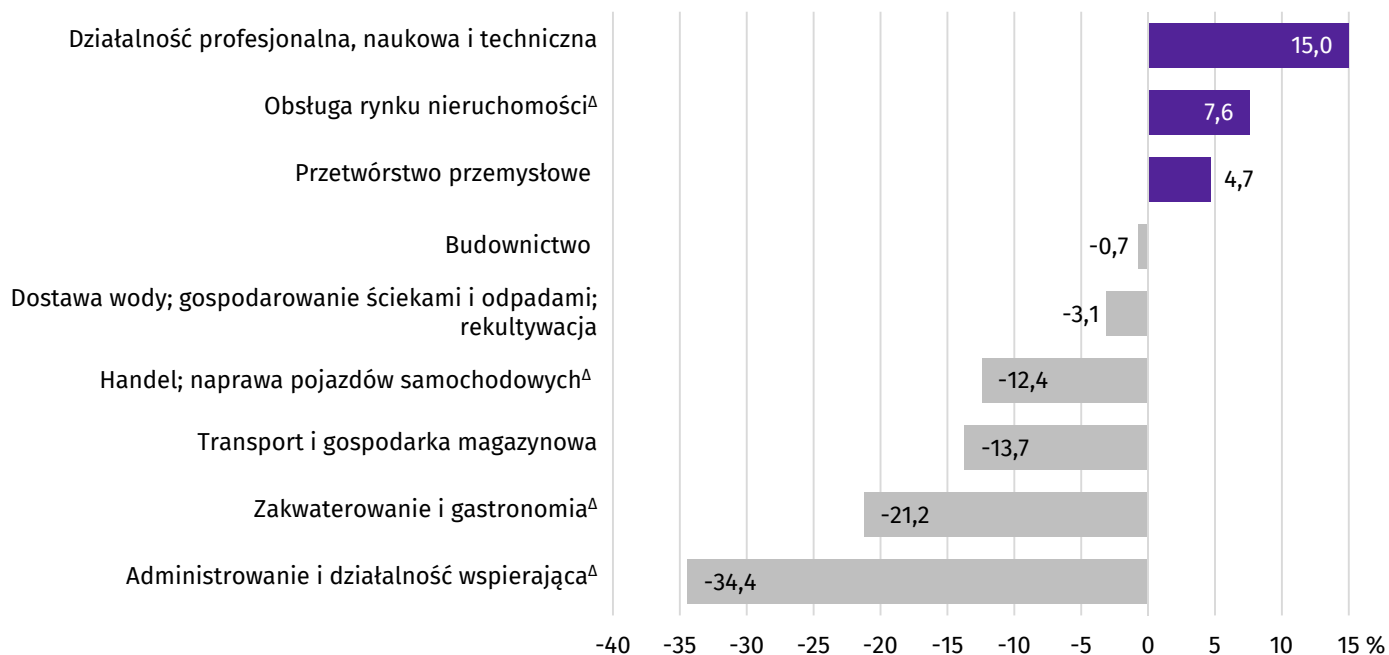
W odniesieniu do września ub. roku wzrost płac wystąpił niemal we wszystkich badanych sekcjach. Najwyższy wzrost wynagrodzeń odnotowano w budownictwie oraz w zakwaterowaniu i gastronomii (po 11,2%). Wynagrodzenie wzrosło także w przetwórstwie przemysłowym (o 7,2%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 6,6%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 5,9%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 4,8%) oraz w administrowaniu i działalności wspierającej (o 4,7%). Płace zmniejszyły się w czterech sekcjach, w tym działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 3,8%).

Tablica 4. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw**

WYSZCZEGÓLNIENIE	IX 2018		I–IX 2018	
	w zł	IX 2017 = 100	w zł	I–IX 2017 = 100
Ogółem	3997,44	106,1	3971,37	107,1
w tym:				
Przemysł	4218,53	106,7	4217,91	107,8
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	4186,51	107,2	4193,53	108,2
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a	3873,25	104,8	3791,44	102,7
Budownictwo	3967,88	111,2	3834,46	110,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a	3500,72	106,6	3420,03	107,7
Transport i gospodarka magazynowa	3448,72	105,9	3384,49	106,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^a	3148,42	111,2	3020,91	112,7
Obsługa rynku nieruchomości ^a	4302,00	101,5	4172,48	105,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	4595,14	96,2	4729,94	99,8
Administrowanie i działalność wspierająca ^a	2622,98	104,7	2632,75	105,9

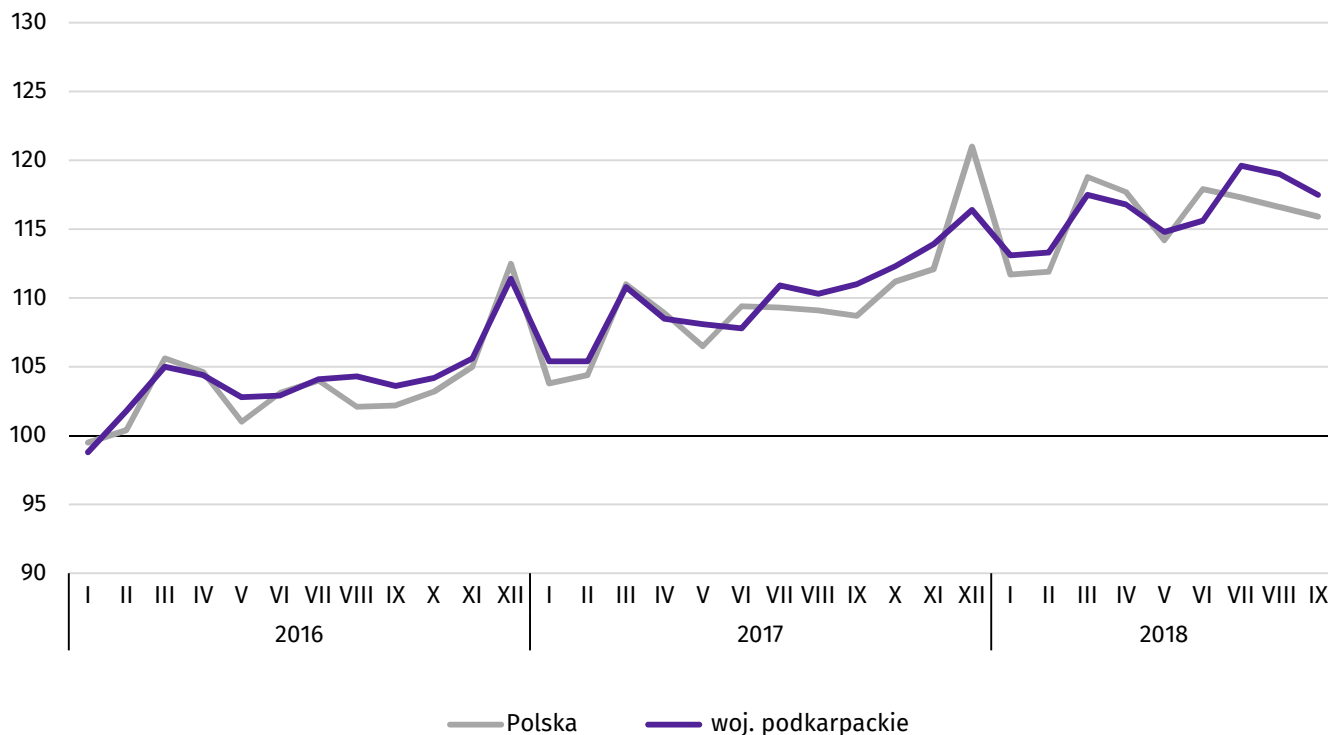
^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

Wykres 5. **Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto od średniego wynagrodzenia w województwie według wybranych sekcji we wrześniu 2018 r.**

W porównaniu z sierpniem br. spadek przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto zanotowano w sześciu sekcjach. Płace obniżyły się m.in. w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 2,8%) oraz w przetwórstwie przemysłowym (o 1,4%). Natomiast wzrost wynagrodzeń wystąpił w obsłudze rynku nieruchomości (o 4,6%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 3,7%) oraz w budownictwie (o 1,0%).

Wykres 6. **Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw (przeciętna miesięczna 2015 = 100)**

W okresie styczeń-wrzesień br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 3971,37 zł i było o 7,1% wyższe (w Polsce o 7,2%) niż w analogicznym okresie ub. roku. Prawie we wszystkich badanych sekcjach wystąpił wzrost płac, w tym znaczący w zakwaterowaniu i gastronomii (o 12,7%), budownictwie (o 10,8%), przetwórstwie przemysłowym (o 8,2%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 7,7%), transporcie i gospodarce magazynowej

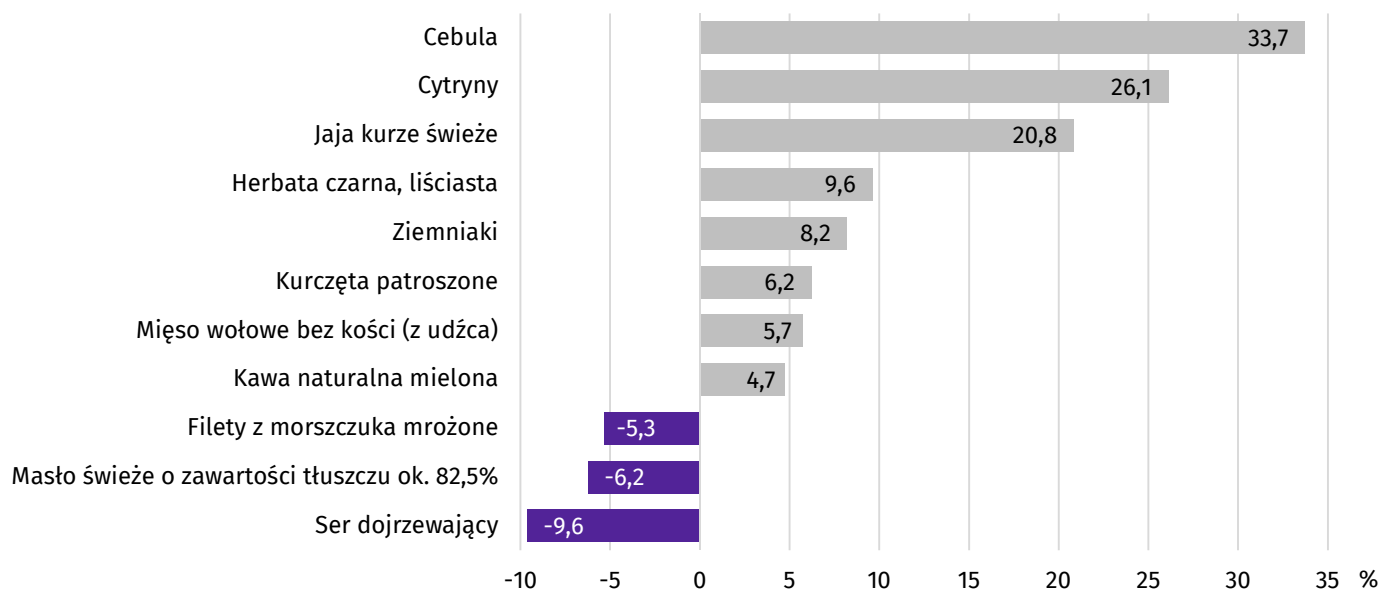
(o 6,0%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 5,9%) oraz w obsłudze rynku nieruchomości (o 5,5%). Płace zmniejszyły się jedynie w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 0,2%).

Ceny detaliczne

We wrześniu 2018 r., w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku, wzrost cen żywności był nieco wyższy niż w poprzednich miesiącach.

We wrześniu br., w skali roku, w grupie „pieczywo i produkty zbożowe” więcej należało zapłacić za chleb pszenno-żytni (o 5,8%), bułkę pszenną (o 5,1%), mąkę pszenną (o 2,0%). W grupie „mięso i jego przetwory” droższe były kurczęta patroszone (o 6,2%), mięso wołowe bez kości – z udźca (o 5,7%), kiełbasa suszona (o 3,9%). Tańsza była szynka wieprzowa gotowana (o 4,8%), mięso wieprzowe bez kości – schab środkowy (o 3,6%) oraz kiełbasa wędzona (o 1,2%).

Wykres 7. **Zmiany cen detalicznych wybranych artykułów żywnościowych we wrześniu 2018 r. (wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)**

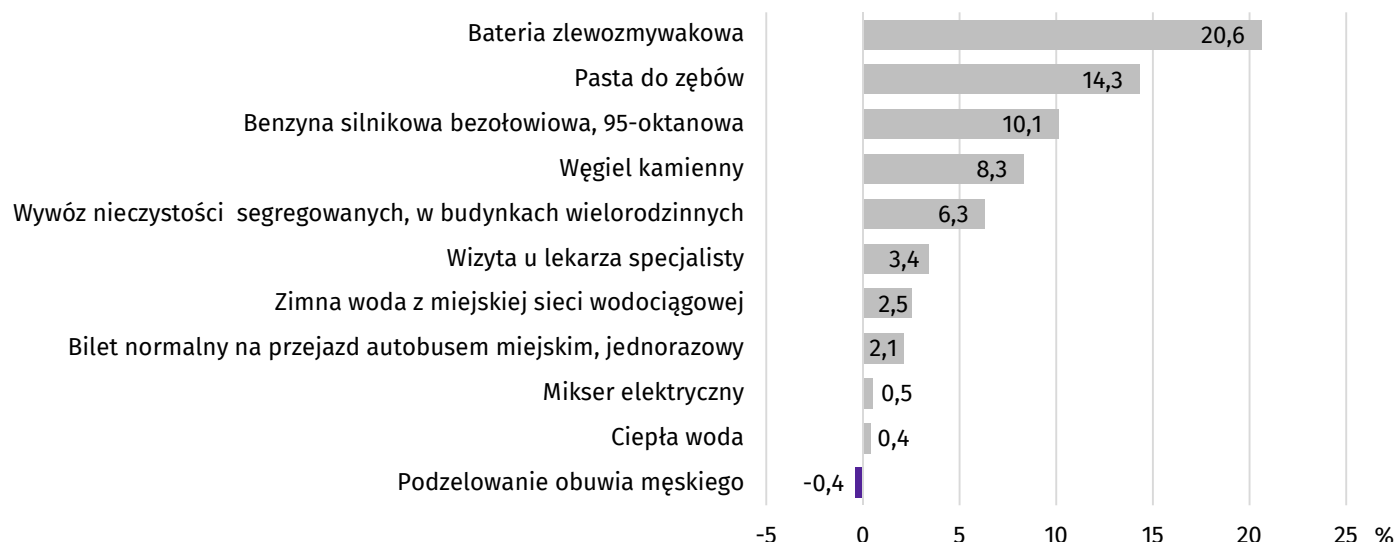

W grupie „mleko, sery i jaja” droższe były jaja kurze świeże (o 20,8%), śmietana o zawartości tłuszczu 18% (o 2,2%), natomiast tańszy był ser dojrzewający (o 9,6%) i mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3–3,5% sterylizowane (o 6,6%). Z grupy „oleje i pozostałe tłuszcze” tańsze było masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% (o 6,2%), margaryna (o 4,3%), olej rzepakowy produkcji krajowej (o 3,3%).

Wśród warzyw i owoców droższa niż we wrześniu 2017 r. była marchew (o 54,9%), cebula (o 33,7%), cytryny (o 26,1%), ziemniaki (o 8,2%), natomiast tańsze były jabłka (o 30,2%).

Spośród pozostałych artykułów wzrosła cena herbaty czarnej liściastej (o 9,6%), kawy naturalnej mielonej (o 4,7%), soku jabłkowego (o 3,7%), czekolady mlecznej (o 3,3%). Znacznie tańszy był cukier biały kryształ (o 32,1%).

Wykres 8. **Zmiany cen detalicznych wybranych artykułów nieżywnościowych oraz usług konsumpcyjnych we wrześniu 2018 r. (wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)**

W grupie towarów i usług związanych z użytkowaniem mieszkania, w porównaniu z wrześniem 2017 r., zanotowano wzrost cen wywozu śmieci segregowanych i niesegregowanych w budynkach wielorodzinnych (odpowiednio: o 6,3% i 5,0%). Wyższa niż przed rokiem była cena węgla kamiennego (o 8,3%), zimnej wody z miejskiej sieci wodociągowej (o 2,5%).

W zakresie transportu we wrześniu 2018 r., w porównaniu z analogicznym okresem 2017 r., wzrosła cena oleju napędowego (o 15,0%), benzyny silnikowej bezołowiowej 95-oktanowej (o 10,1%) oraz biletu normalnego na przejazd autobusem miejskim, jednorazowego (o 2,1%).

Rolnictwo

Na rynku rolnym we wrześniu 2018 r. przeciętne ceny skupu pszenicy, żyta, ziemniaków, żywca wołowego i drobiowego były wyższe niż przed rokiem, natomiast niższe były ceny skupu żywca wieprzowego i mleka. W porównaniu z sierpniem br. przeciętne ceny skupu podstawowych produktów były wyższe, oprócz żywca drobiowego. W obrocie targowiskowym, w odniesieniu do września 2017 r., ceny były wyższe, a w odniesieniu do sierpnia br. niższa była cena ziemniaków. Wskaźnik opłacalności tuczu trzody chlewnej był niższy wobec notowanego przed rokiem, jak i tego sprzed miesiąca.

We wrześniu br. średnia temperatura powietrza wyniosła 15,5°C i była wyższa o 2,3°C od średniej z lat 1971-2000, przy czym maksymalna temperatura wyniosła 28,2°C, a minimalna -2,2°C. Średnia suma opadów atmosferycznych (23,4 mm) stanowiła 38% normy z wielolecia³. Odnotowano 9 dni z opadami.

Wrzesień br. był wyjątkowo ciepły i słoneczny. Pierwsza i druga dekada miesiąca z temperaturami ponad 20°C w dzień i około 10°C w nocy, z niewielkimi opadami deszczu. Trzecia dekada już chłodniejsza, z nocnymi przymrozkami. Pogoda we wrześniu sprzyjała zbiorom ziemniaków i buraków cukrowych.

Tablica 5. **Skup zbóż^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	VII -IX 2018		IX 2018		
	w tonach	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w tonach	IX 2017 = 100	VIII 2018 = 100
Ziarno zbóż podstawowych ^b	61288	80,7	18411	117,7	55,3
w tym:					
pszenica	44724	69,9	14376	111,3	62,3
żyto	2003	87,5	802	89,9	91,4

^a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje: pszenicę, żyto, jęczmień, owies, pszenżyto; łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego.

³ Przeciętne wartości temperatur i opadów ze stacji hydrologiczno-meteorologicznej Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej zlokalizowanej w Rzeszowie z lat 1971-2000.

Skup zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego) w okresie lipiec-wrzesień br. wyniósł 61,3 tys. ton i był o 19,3% mniejszy niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Skup pszenicy w tym okresie był niższy o 30,1%, a żyta o 12,5%.

We wrześniu br. **skup zbóż** podstawowych (z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego) był większy niż przed rokiem (o 17,7%). W tym również większe niż przed rokiem, były dostawy do skupu pszenicy (o 11,3%), natomiast skup żyta był o 10,1% mniejszy. W skali miesiąca odnotowano zmniejszenie dostaw do skupu zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego) o 44,7%, w tym pszenicy (o 37,7%) i żyta (o 8,6%).

Tablica 6. **Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	I-IX 2018		IX 2018		
	w tonach	I-IX 2017 = 100	w tonach	IX 2017 = 100	VIII 2018 = 100
Żywiec rzeźny ^b	55220	101,3	4231	86,7	90,5
w tym:					
bydło (bez cieląt)	4472	95,4	151	58,8	70,9
trzoda chlewna	25142	105,7	1843	105,5	76,3
drób	23384	97,1	2208	77,2	108,2
Mleko ^c	91612	102,7	10141	94,0	91,3

^a W okresie lipiec-wrzesień bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w wadze żywej. ^c W tysiącach litrów.

Skup żywca rzeźnego w wadze żywej we wrześniu br. wyniósł 4,2 tys. ton, tj. o 13,3% mniej niż przed rokiem. Mniejsze były dostawy do skupu bydła (o 41,2%) i drobiu (o 22,8%). Skup trzody chlewniej był o 5,5% większy.

W skali miesiąca odnotowano zmniejszenie skupu żywca rzeźnego w wadze żywej (o 9,5%), o czym zdecydował mniejszy skup bydła (o 29,1%) i trzody chlewniej (o 23,7%). Skup drobiu był większy o 8,2%.

Skup mleka we wrześniu br. był mniejszy w porównaniu z analogicznym miesiącem poprzedniego roku (o 6,0%), jak i w odniesieniu do sierpnia br. (o 8,7%).

Tablica 7. **Przeciętne ceny podstawowych produktów rolnych**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ceny w skupie					Ceny na targowiskach				
	IX 2018			I-IX 2018		IX 2018			I-IX 2018	
	zł	IX 2017=100	VIII 2018=100	zł	I-IX 2017=100	zł	IX 2017=100	VIII 2018=100	zł	I-IX 2017=100
Ziarno zbóż ^a za 1 dt:										
pszenica	74,20	118,9	109,7	66,75	106,5	90,00	108,0	107,1	84,76	103,3
żyto	57,59	104,3	108,9	56,24	106,9	78,94	113,5	107,8	71,66	106,2
Ziemniaki ^b za 1 dt	40,17	102,7	103,4	46,30	100,7	100,93	113,9	95,6	94,48	103,1
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej, w tym:										
bydło (bez cieląt)	6,47	110,8	104,0	7,01	113,6	.	x	x	.	x
trzoda chlewna	4,76	88,3	100,6	4,53	87,8	.	x	x	.	x
drób	4,25	121,1	88,9	3,99	106,7	.	x	x	.	x
Mleko za 1 l	1,31	95,6	100,8	1,33	102,3	.	x	x	.	x

Ziarno zbóż^a za 1 dt:

pszenica	74,20	118,9	109,7	66,75	106,5	90,00	108,0	107,1	84,76	103,3
żyto	57,59	104,3	108,9	56,24	106,9	78,94	113,5	107,8	71,66	106,2
Ziemniaki ^b za 1 dt	40,17	102,7	103,4	46,30	100,7	100,93	113,9	95,6	94,48	103,1

Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej, w tym:

bydło (bez cieląt)	6,47	110,8	104,0	7,01	113,6	.	x	x	.	x
trzoda chlewna	4,76	88,3	100,6	4,53	87,8	.	x	x	.	x
drób	4,25	121,1	88,9	3,99	106,7	.	x	x	.	x
Mleko za 1 l	1,31	95,6	100,8	1,33	102,3	.	x	x	.	x

^a W skupie bez ziarna siewnego. ^b Na targowiskach – jadalne późne.

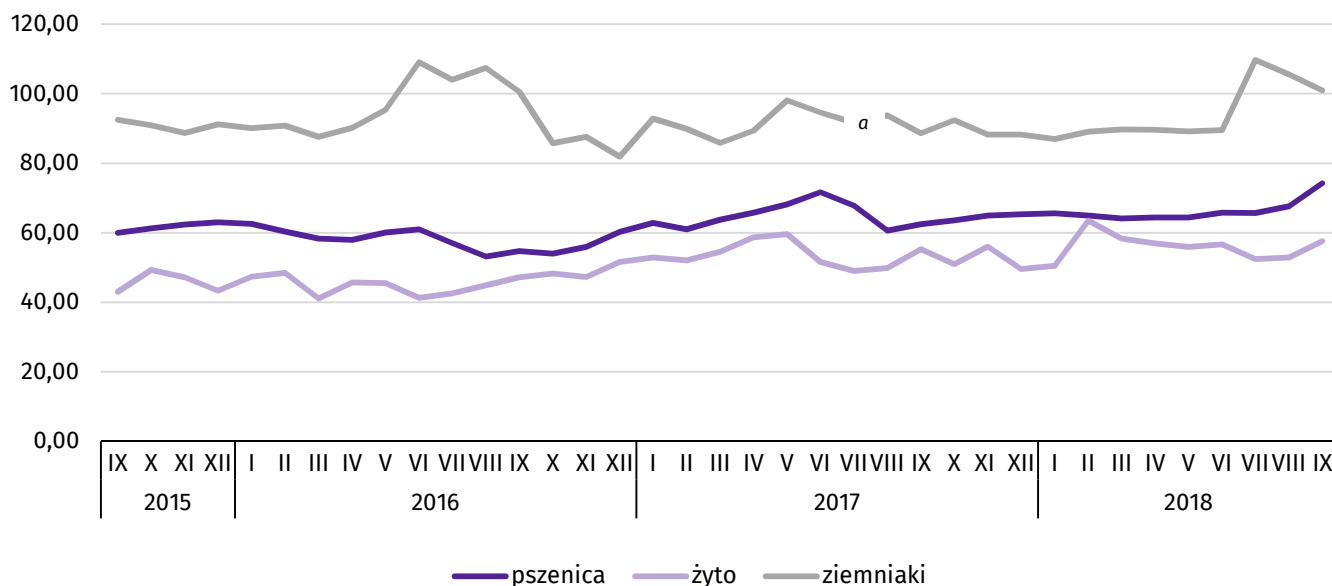
We wrześniu br. **ceny skupu zbóż** podstawowych (łącznie z paszowymi bez ziarna siewnego) wyniosły 71,04 zł za 1 dt i były wyższe niż przed rokiem (o 16,2%), jak i w odniesieniu do cen sprzed miesiąca (o 8,3%).

Cena pszenicy dostarczonej do skupu, przez producentów z województwa podkarpackiego, była wyższa w skali roku (o 18,9%), jak i przed miesiącem (o 9,7%). Cena skupu żyta była wyższa w porównaniu z ceną sprzed roku (o 4,3%) i wyższa w odniesieniu do ceny sprzed miesiąca (o 8,9%).

W obrocie targowiskowym w skali roku wyższa była cena pszenicy (o 8,0%), jak i cena żyta (o 13,5%). W odniesieniu do sierpnia br. zarówno cena pszenicy, jak i żyta była wyższa odpowiednio o 7,1% i o 7,8%.

Wykres 9. **Przeciętne ceny skupu zbóż i targowiskowe ceny ziemniaków**

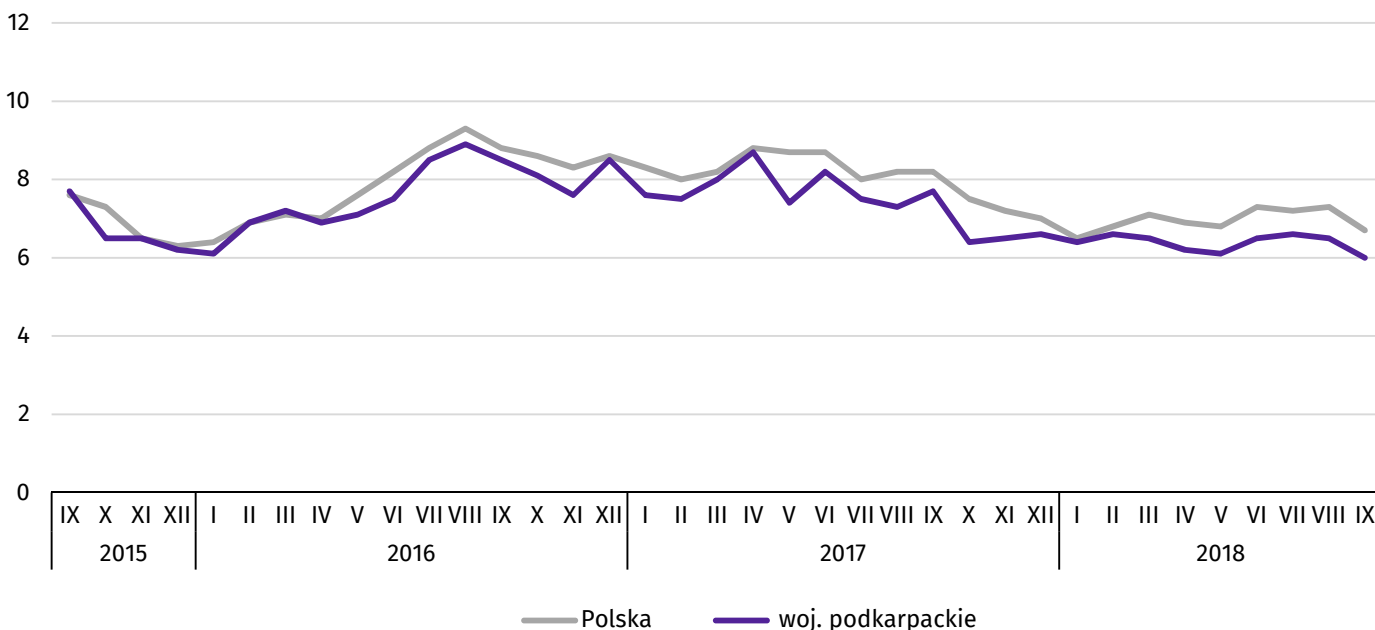
zł za 1 dt

a W lipcu nie było notowań cen ziemniaków późnych.

Za 1 dt **ziemniaków** w skupie płacono średnio we wrześniu br. 40,17 zł, tj. o 2,7% więcej niż przed rokiem i o 3,4% więcej niż w sierpniu br. Przeciętna cena ziemniaków jadalnych na targowiskach wyniosła 100,93 zł za 1 dt i była wyższa w skali roku (o 13,9%), a niższa w skali miesiąca (o 4,4%).

Wykres 10. **Relacja przeciętnych cen skupu żywca wieprzowego do przeciętnych cen żyta na targowiskach**

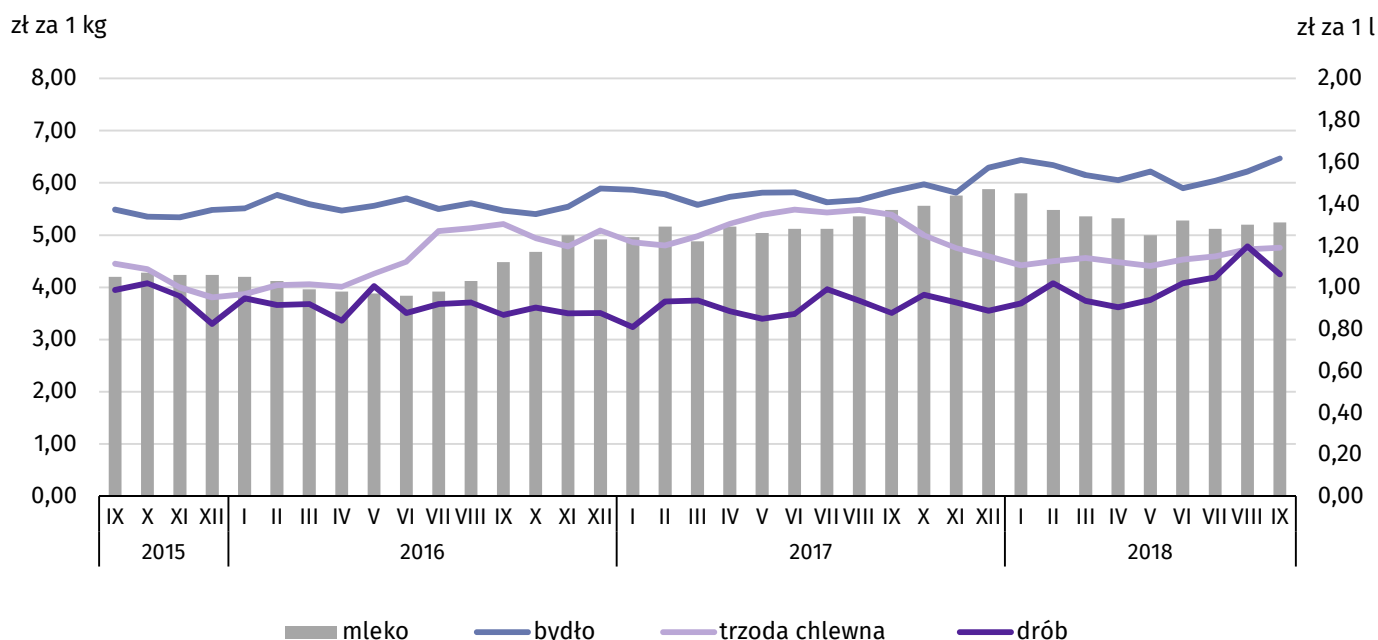

Ceny skupu żywca wieprzowego były niższe w porównaniu z cenami sprzed roku (o 11,7%), a wyższe w odniesieniu do sierpnia br. (o 0,6%). We wrześniu br. cena 1 kg żywca wieprzowego w skupie wyniosła 4,76 zł.

We wrześniu br. cena 1 kg żywca wieprzowego w skupie równoważyła wartość 6,0 kg żyta na targowiskach (wobec 6,5 w sierpniu br. i 7,7 przed rokiem).

We wrześniu br. **średnia cena skupu 1 kg żywca drobiowego** wyniosła 4,25 zł i była wyższa w ujęciu rocznym (o 21,1%), a niższa w odniesieniu do sierpnia br. (o 11,1%).

Wykres 11. **Przeciętne ceny skupu żywca i mleka**

Na rynku **wołowiny** odnotowano wzrost cen skupu zarówno w skali roku, jak i w skali miesiąca. Za 1 kg żywca wołowego we wrześniu br. płacono 6,47 zł, tj. o 10,8% więcej niż przed rokiem. W porównaniu z sierpniem br. średnia cena skupu żywca wołowego była wyższa o 4,0%.

Ceny skupu **mleka** we wrześniu br. były niższe od ubiegłorocznych (o 4,4%), a wyższe niż przed miesiącem (o 0,8%).

Przemysł i budownictwo

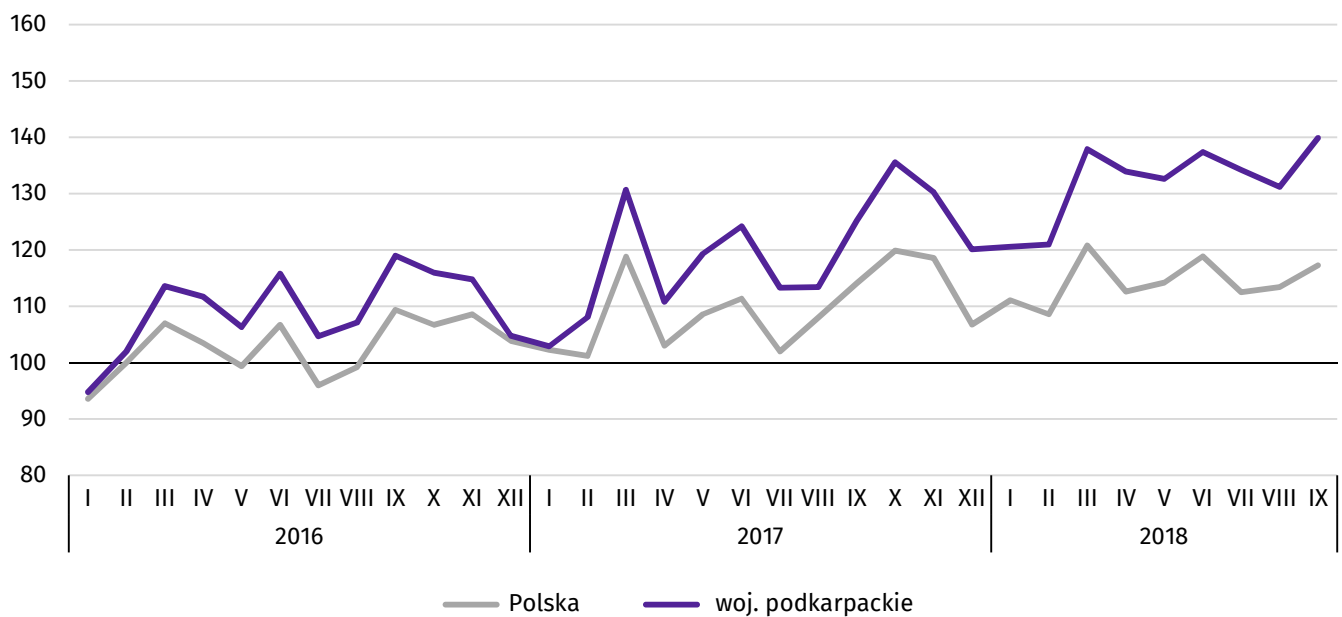
We wrześniu br. produkcja sprzedana przemysłu była wyższa zarówno w odniesieniu do analogicznego miesiąca ub. roku, jak i w porównaniu z poprzednim miesiącem. W skali roku wyższa była produkcja sprzedana budownictwa oraz sprzedaż produkcji budowlano-montażowej.

Produkcja sprzedana przemysłu we wrześniu br. osiągnęła wartość (w cenach bieżących) 4383,3 mln zł i była (w cenach stałych) o 11,6% wyższa niż we wrześniu 2017 r., kiedy notowano wzrost o 5,4%. W Polsce wzrosła zarówno w stosunku do ub. roku (o 2,8%), jak i do sierpnia br. (o 3,5%). Udział produkcji sprzedanej przemysłu w województwie podkarpackim stanowił 3,5% przychodów krajowych.

W ujęciu rocznym w przetwórstwie przemysłowym produkcja wzrosła o 11,8%, natomiast w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji – o 3,9%.

We wrześniu br. wzrost produkcji sprzedanej, w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku, wystąpił w 20 działach przemysłu (spośród 31 występujących w województwie). Uwzględniając działy o znaczącym udziale w produkcji sprzedanej przemysłu największy wzrost, w odniesieniu do września ub. roku, wystąpił w produkcji maszyn i urządzeń (o 73,1%), a wzrosty obserwowano od lipca 2017 r. W stosunku rocznym zwiększyła się produkcja wyrobów z metali (o 39,1%), komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 30,3%), wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 25,5%), metali (o 22,5%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 13,0%), pozostałego sprzętu transportowego (o 8,9%) oraz artykułów spożywczych (o 6,6%). W mniejszym stopniu wzrosła produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 3,8%) oraz chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 1,3%). Obniżyła się natomiast produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 8,1%) oraz mebli (o 4,9%).

Wykres 12. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (ceny stałe; przeciętna miesięczna 2015 = 100)**

Tablica 8. **Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu**

WYSZCZEGÓLNIENIE	IX 2018	I-IX 2018	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100		w odsetkach
OGÓŁEM	111,6	112,6	100,0
w tym:			
Przetwórstwo przemysłowe	111,8	112,7	95,8
w tym produkcja:			
artykułów spożywczych	106,6	110,9	8,4
wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^A	103,8	111,1	8,6
chemikaliów i wyrobów chemicznych	101,3	101,0	6,0
wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	113,0	108,3	12,1
wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	125,5	110,1	3,6
metali	122,5	118,7	4,7
wyrobów z metali ^A	139,1	125,0	11,5
komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	130,3	111,2	1,9
maszyn i urządzeń ^A	173,1	191,6	6,8
pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^A	91,9	96,0	11,5
pozostałego sprzętu transportowego	108,9	111,7	10,2
mebli	95,1	103,5	3,8
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^A	103,9	109,9	2,3

W porównaniu z poprzednim miesiącem produkcja sprzedana była wyższa o 6,6%. W przetwórstwie przemysłowym sprzedaż wzrosła o 6,9%, a w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji o 3,6%.

Wydajność pracy, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, we wrześniu 2018 r. wyniosła (w cenach bieżących) 32,9 tys. zł i była wyższa (w cenach stałych) o 6,3% w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku, przy przeciętnym zatrudnieniu wyższym o 5,0% i wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 6,7%.

W okresie styczeń-wrzesień br. produkcja sprzedana przemysłu wyniosła 36653,3 mln zł i była o 12,6% wyższa (w kraju o 6,0%) niż w analogicznym okresie ub. roku, przy czym w przetwórstwie przemysłowym odnotowano wzrost o 12,7%. Wzrost produkcji wystąpił w 27 działach przemysłu, m.in. w produkcji maszyn i urządzeń (o 91,6%), wyrobów z metali (o 25,0%) oraz metali (o 18,7%). Poniżej średniej dla przemysłu wzrosła produkcja m.in. pozostałego sprzętu transportowego (o 11,7%), komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 11,2%), wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 11,1%), artykułów spożywczych (o 10,9%), a także wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 10,1%). W okresie tym obniżyła się m.in. produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 4,0%).

Produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) we wrześniu br. wyniosła 723,0 mln zł. Była wyższa niż we wrześniu ub. roku o 24,0% i wyższa w porównaniu z sierpniem br. o 5,5%. Od początku roku produkcja sprzedana przedsiębiorstw budowlanych osiągnęła wartość 5067,9 mln zł i wzrosła o 28,2% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku.

Wydajność pracy w budownictwie, mierzona przychodami ze sprzedaży wyrobów i usług na 1 zatrudnionego, we wrześniu br. ukształtowała się na poziomie 41,7 tys. zł. Była o 22,6% wyższa niż przed rokiem, przy przeciętnym zatrudnieniu wyższym o 1,1% i wzroście wynagrodzeń o 11,2%.

Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej (stanowiącej przeszło 60% przychodów ogółem osiągniętych przez jednostki w sekcji budownictwo) zrealizowana we wrześniu br. wyniosła 436,6 mln zł i była o 27,5% wyższa od uzyskanej we wrześniu 2017 r. (wobec wzrostu o 43,7% przed rokiem). W stosunku rocznym produkcja budowlano-montażowa była wyższa we wszystkich trzech działach budownictwa, najwięcej wzrosła w podmiotach, w których podstawowym rodzajem działalności jest wznoszenie budynków (o 66,0%).

Tablica 9. **Dynamika i struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej**

WYSZCZEGÓLNIENIE	IX 2018	I-IX 2018	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
OGÓŁEM	127,5	132,5	100,0
Budowa budynków ^A	166,0	122,2	34,5
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^A	107,6	157,2	33,9
Roboty budowlane specjalistyczne	115,5	123,0	31,6

W porównaniu z sierpniem br. sprzedaż produkcji budowlano-montażowej wzrosła o 5,1%. Wzrost sprzedaży wystąpił w podmiotach, w których podstawowym rodzajem działalności jest wznoszenie budynków (o 32,2%) oraz w jednostkach wykonujących głównie roboty budowlane specjalistyczne (o 12,2%), natomiast zmniejszyła się w podmiotach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 17,6%).

W okresie styczeń-wrzesień br. produkcja budowlano-montażowa wyniosła 2759,2 mln zł i była o 32,5% wyższa w stosunku do analogicznego okresu ub. roku. Wzrost produkcji wystąpił w trzech działach budownictwa, najwyższy w jednostkach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej, a nieco mniejszy w podmiotach realizujących głównie roboty budowlane specjalistyczne i w tych, których podstawowym rodzajem działalności jest wznoszenie budynków.

Budownictwo mieszkaniowe

We wrześniu 2018 r., w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku, wzrosła liczba mieszkań oddanych do użytkowania (o 5,1%) oraz mieszkań, których budowę rozpoczęto (o 99,5%). Spadła natomiast liczba mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym (o 19,4%).

Według wstępnych danych⁴, we wrześniu 2018 r. **przekazano do użytkowania** 676 mieszkań o łącznej powierzchni 68,4 tys. m². Liczba nowo wybudowanych mieszkań, w porównaniu z wrześniem ub. roku, wzrosła o 33 lokale. W budownictwie indywidualnym przekazano 363 mieszkania (o 21 mniej niż przed rokiem), a w budownictwie

⁴ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem 313 mieszkań (o 75 więcej niż we wrześniu ub. roku). W pozostałych formach budownictwa nie odnotowano efektów.

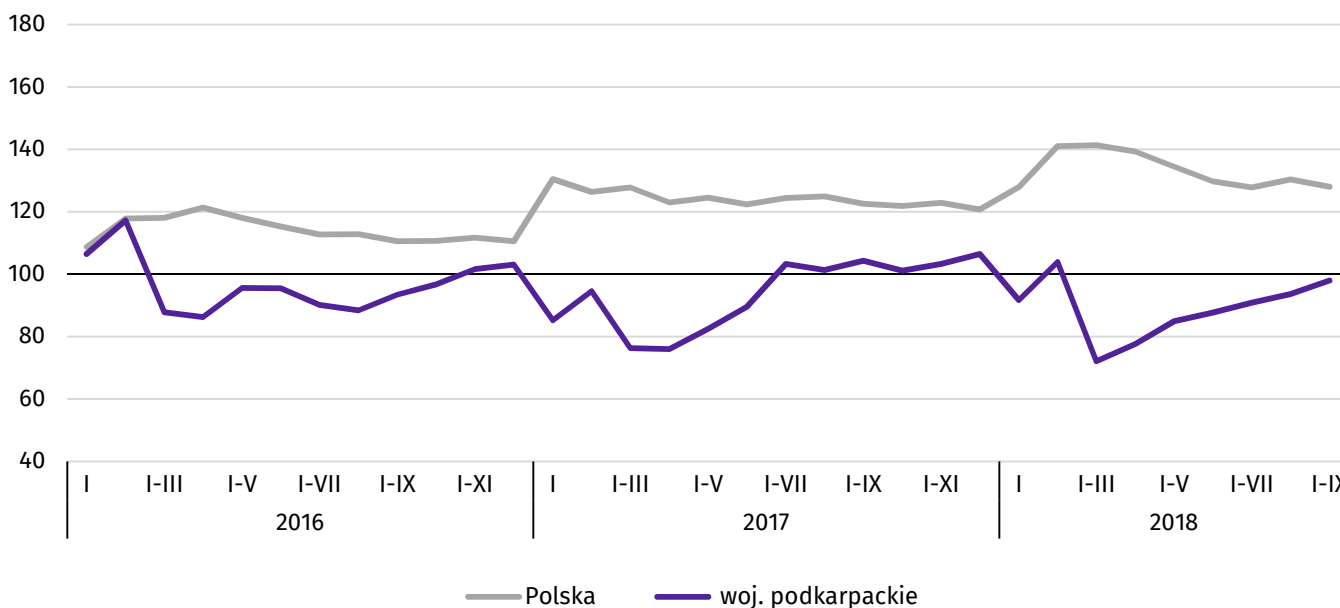
W relacji do sierpnia 2018 r. liczba nowo oddanych mieszkań spadła o 215 lokali. We wrześniu br. udział województwa podkarpackiego wśród mieszkań oddanych do użytkowania w kraju wyniósł 4,5% i był o 0,9 p. proc. niższy niż w sierpniu 2018 r.

Tablica 10. Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w okresie styczeń-wrzesień 2018 r.^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania oddane do użytkowania			Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-IX 2017 = 100	
OGÓŁEM	5436	100,0	93,9	109,3
Indywidualne	3401	62,6	98,1	140,5
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1839	33,8	91,4	57,2
Spółdzielcze	181	3,3	85,8	54,5
Komunalne	11	0,2	73,3	42,2
Zakładowe	4	0,1	x	158,8

^a Począwszy od stycznia 2018 r. dane dotyczące efektów „budownictwa indywidualnego” dotyczą tylko mieszkań realizowanych na własne potrzeby inwestora; mieszkania na sprzedaż lub wynajem dotychczas zaliczane do tej formy budownictwa zostały włączone do formy „budownictwo przeznaczone na sprzedaż lub wynajem”.

Wykres 13. Dynamika mieszkań oddanych do użytkowania (analogiczny okres 2015 = 100)

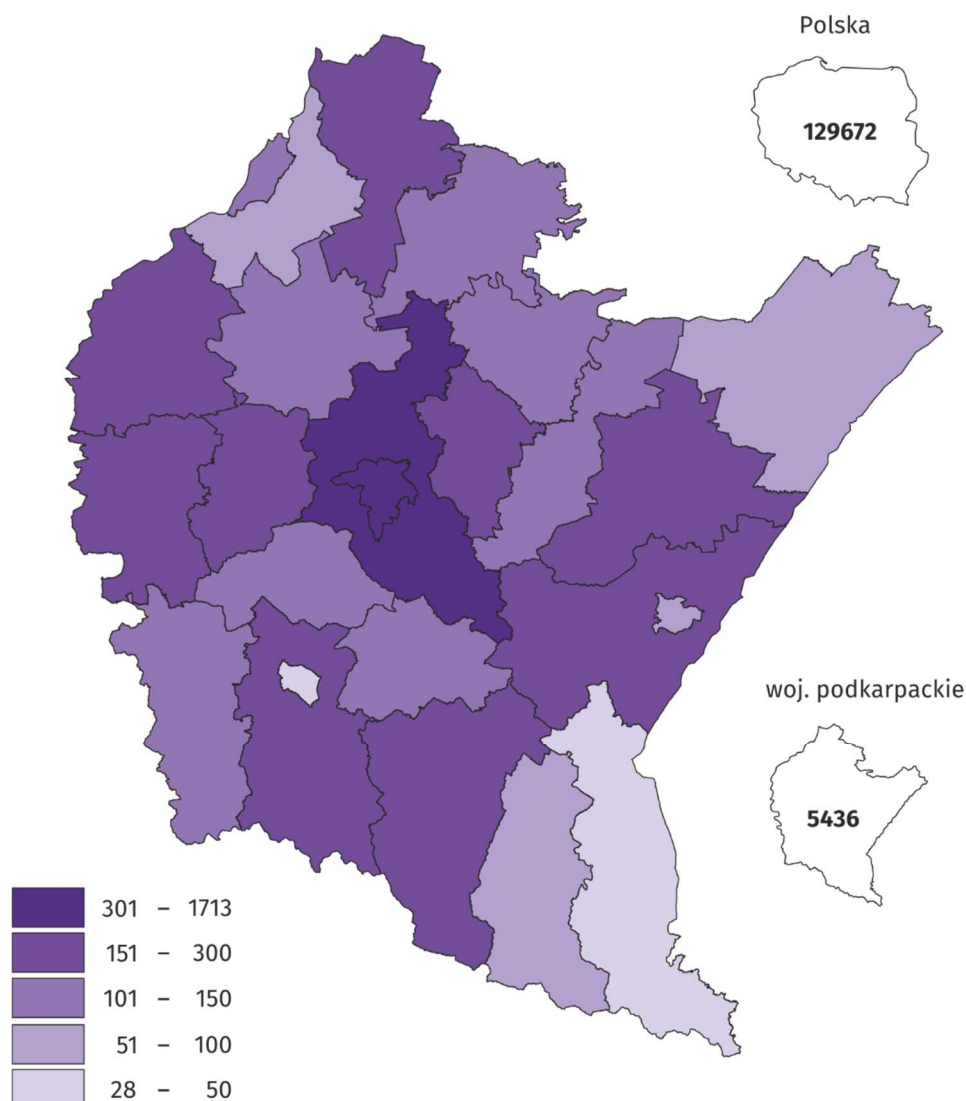
W okresie styczeń-wrzesień 2018 r. **oddano do użytkowania 5436 mieszkań**, tj. o 353 mieszkania mniej niż w analogicznym okresie ub. roku. W budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem przekazano o 172 mieszkania mniej, budownictwie indywidualnym przekazano o 67 mieszkań mniej, budownictwie spółdzielczym o 30 mieszkań mniej, a w komunalnym przekazano o 4 mieszkania mniej. Oddano także 4 mieszkania zakładowe. W pozostałych formach budownictwa nie odnotowano efektów.

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania przekazanego do użytkowania w okresie styczeń-wrzesień br. wyniosła 109,3 m², w tym w budownictwie zakładowym – 158,8 m², indywidualnym – 140,5 m², przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem – 57,2 m², spółdzielczym – 54,5 m², a w komunalnym – 42,2 m².

W przekroju terytorialnym najwięcej mieszkań oddano do użytkowania w Rzeszowie (1713) i w powiecie rzeszowskim (643). Najmniej mieszkań przekazano w powiecie bieszczadzkim (28) i Krośnie (41).

Mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej wybudowano w Krośnie (155,6 m²), powiecie sanockim (153,2 m²) i stalowowolskim (150,8 m²), a najmniejsze w Rzeszowie (66,4 m²), Tarnobrzegu (87,6 m²) i Przemyśle (88,9 m²).

Mapa 2. Mieszkania oddane do użytkowania według powiatów w okresie styczeń-wrzesień 2018 r.

We wrześniu 2018 r. liczba mieszkań, na realizację których **wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym** wyniosła 859 mieszkań (w analogicznym miesiącu 2017 r. – 1066), z tego w budownictwie indywidualnym – 488, a w przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem – 371.

W badanym miesiącu **rozpoczęto budowę** 1325 mieszkań (w analogicznym miesiącu 2017 r. – 664), z tego w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem – 713, indywidualnym – 522, a w spółdzielczym – 90.

Tablica 11. Liczba mieszkań, na realizację których uzyskano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym i mieszkań, których budowę rozpoczęto w okresie styczeń-wrzesień 2018 r. ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-IX 2017 = 100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-IX 2017 = 100
OGÓŁEM	8118	100,0	99,8	7361	100,0	105,1
Indywidualne	4898	60,3	x ^b	4742	64,4	x ^b
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	2784	34,3	x ^b	2227	30,3	x ^b
Spółdzielcze	328	4,1	ponad 4-krotnie	365	5,0	105,8
Komunalne	65	0,8	x	2	0,0	5,0
Zakładowe	43	0,5	x	25	0,3	x

^a Począwszy od stycznia 2018 r. dane dotyczące efektów „budownictwa indywidualnego” dotyczą tylko mieszkań realizowanych na własne potrzeby inwestora; mieszkania na sprzedaż lub wynajem dotychczas zaliczane do tej formy budownictwa zostały włączone do formy „budownictwo przeznaczone na sprzedaż lub wynajem”. ^b Zgodnie ze zmienionym zakresem form budownictwa, dynamiki w odniesieniu do analogicznego okresu roku ubiegłego będą prezentowane począwszy od stycznia 2019 r.

Rynek wewnętrzny

We wrześniu br. w skali roku zwiększyła się (w cenach bieżących) **sprzedaż detaliczna**. Wzrosła również **sprzedaż hurtowa** zarówno w jednostkach handlowych, jak i hurtowych.

Sprzedaż detaliczna zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe we wrześniu br. była o 3,7% wyższa niż przed rokiem (wobec spadku o 8,2% we wrześniu 2017 r.). Obniżyła się natomiast w porównaniu z sierpniem br. (o 6,3%).

W odniesieniu do września 2017 r. wzrost wystąpił w większości grup sprzedających towary, w tym w pozostałej sprzedaży detalicznej w niewyspecjalizowanych sklepach (o 16,4%), w grupie pozostałe (o 6,4%), żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (o 5,8%) oraz prasy, książek, pozostałej sprzedaży w wyspecjalizowanych sklepach (o 4,2%). Łączny udział tych czterech grup w strukturze sprzedaży detalicznej wyniósł 64,9%. Niższa była sprzedaż detaliczna tekstyliów, odzieży, obuwia (o 15,2%), a także pojazdów samochodowych, motocykli, części (o 9,4%).

Dynamika i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży detalicznej

WYSZCZEGÓLNIENIE	IX 2018	I-IX 2018	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
OGÓŁEM^a	103,7	107,0	100,0
w tym:			
pojazdy samochodowe, motocykle, części	90,6	104,9	10,1
żywność, napoje i wyroby tytoniowe	105,8	108,7	31,3
pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	116,4	110,7	4,8
tekstylia, odzież, obuwie	84,8	91,7	6,0
prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	104,2	102,7	7,2
pozostałe	106,4	105,4	21,0

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych. Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

W porównaniu z poprzednim miesiącem obniżyła się sprzedaż detaliczna we wszystkich grupach. Największy spadek sprzedaży, w porównaniu z sierpniem br., odnotowano w grupie żywność, napoje i wyroby tytoniowe (o 8,8%). Sprzedaż obniżyła się także w pozostałej sprzedaży detalicznej w niewyspecjalizowanych sklepach (o 6,6%) oraz w grupie prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach (o 6,5%).

W okresie dziewięciu miesięcy br. sprzedaż detaliczna była wyższa o 7,0% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku (przed rokiem wystąpił spadek o 1,3%). Wzrost sprzedaży odnotowano m.in. w grupach: pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach (o 10,7%), żywność, napoje i wyroby tytoniowe (o 8,7%), pozostałe (o 5,4%) oraz pojazdy samochodowe, motocykle, części (o 4,9%). Zmniejszyła się jedynie sprzedaż tekstyliów, odzieży, obuwia (o 8,3%).

Sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych we wrześniu br. była o 4,5% wyższa niż przed rokiem, przy czym w przedsiębiorstwach handlu hurtowego wzrosła o 3,6%. Sprzedaż hurtowa, w porównaniu z poprzednim miesiącem, była niższa o 1,9% w przedsiębiorstwach handlowych, a w przedsiębiorstwach handlu hurtowego o 1,8%.

W okresie styczeń-wrzesień, w odniesieniu do analogicznego okresu ub. roku, sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych była wyższa o 10,2%, a w przedsiębiorstwach handlu hurtowego wzrosła o 8,8%.

Wybrane dane o województwie podkarpackim

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2017 r.													
B – 2018 r.													
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^a (w tys. osób)	A	233,5	233,9	234,5	235,2	234,5	235,1	235,5	235,8	236,3	236,6	237,4	237,9
	B	242,2	243,1	243,9	244,1	244,7	245,3	245,4	245,0	245,0			
poprzedni miesiąc = 100	A	102,7	100,2	100,2	100,3	99,7	100,2	100,2	100,1	100,2	100,1	100,3	100,2
	B	101,8	100,4	100,4	100,0	100,3	100,3	100,0	99,8	100,0			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	103,7	103,9	103,7	104,3	103,8	103,6	103,5	103,6	103,7	103,6	104,0	104,7
	B	103,7	103,9	104,0	103,8	104,3	104,3	104,2	103,9	103,7			
Bezrobotni zarejestrowani (w tys. osób; stan w końcu okresu)	A	111,9	110,8	105,9	100,1	95,6	92,0	91,4	91,8	90,3	88,5	89,4	91,0
	B	94,6	93,9	91,3	87,7	84,0	81,6	81,7	81,2	79,6			
Stopa bezrobocia ^b (w %; stan w końcu okresu)	A	11,8	11,7	11,2	10,6	10,2	9,9	9,8	9,8	9,7	9,5	9,6	9,6*
	B	9,9*	9,9	9,6*	9,2*	8,9*	8,7	8,7	8,6*	8,5			
Oferty pracy (zgłoszone w ciągu miesiąca)	A	4370	6513	9097	6804	8187	6509	6013	6521	6681	6211	5160	3770
	B	5033	5879	5463	6066	5896	6067	5258	5781	5061			
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy (stan w końcu okresu)	A	40	33	23	27	18	23	24	21	23	24	28	50
	B	29	27	31	23	23	23	26	21	26			
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a (w zł)	A	3580,52	3580,02	3762,48	3681,79	3668,80	3656,07	3763,45	3745,56	3769,17	3813,28	3865,00	3950,90
	B	3841,67	3850,70	3993,57	3968,61	3900,74	3929,06	4066,91	4048,54	3997,44			
poprzedni miesiąc = 100	A	94,6	100,0	105,1	97,9	99,6	99,7	102,9	99,5	100,6	101,2	101,4	102,2
	B	97,2	100,2	103,7	99,4	98,3	100,7	103,5	99,5	98,7			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	106,6	103,5	105,6	103,9	105,1	104,6	106,4	105,7	107,1	107,8	107,8	104,4
	B	107,3	107,6	106,1	107,8	106,3	107,5	108,1	107,3	106,1			
Wskaźnik cen: towarów i usług konsumpcyjnych ^c													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	.	.	102,1	.	.	101,9	.	.	101,9	.	.	102,4
	B	.	.	101,5	.	.	101,8	.	.	.			

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowanej na koniec każdego miesiąca. c W kwartale.

Wybrane dane o województwie podkarpackim (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2017 r.													
B – 2018 r.													
Wskaźnik cen (dok.):													
skupu ziarna zbóż:													
poprzedni miesiąc = 100	A	104,8	96,1	104,7	103,7	102,4	105,3	89,0	95,5	102,4	101,4	102,7	100,6
	B	101,5	98,6	98,0	101,1	100,1	101,8	98,4	103,1	108,3			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	101,2	101,6	110,4	114,3	112,5	118,3	113,5	114,2	113,9	115,5	115,4	107,5
	B	104,1	106,9	100,0	97,5	95,3	92,1	101,8	109,9	116,2			
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt):													
poprzedni miesiąc = 100	A	99,7	98,5	96,5	102,7	101,4	100,2	96,7	100,7	103,0	102,2	97,3	108,3
	B	102,4	98,4	97,0	98,4	102,8	94,9	102,4	103,0	104,0			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	106,5	100,2	99,8	104,8	104,5	102,1	102,4	101,1	106,8	110,6	104,9	106,8
	B	109,7	109,7	110,2	105,6	107,1	101,4	107,3	109,7	110,8			
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:													
poprzedni miesiąc = 100	A	95,5	98,8	103,8	104,8	103,3	101,9	98,9	100,9	98,4	92,8	95,0	96,6
	B	96,3	101,8	101,3	98,2	98,4	102,7	101,3	103,1	100,6			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	125,6	118,8	122,7	130,2	126,5	122,3	106,9	106,8	103,5	101,2	99,4	90,2
	B	90,9	93,8	91,6	85,8	81,8	82,5	84,5	86,3	88,3			
Relacje cen skupu ^a żywca wieprzowego do cen													
targowiskowych żyta	A	7,6	7,5	8,0	8,7	7,4	8,2	7,5	7,3	7,7	6,4	6,5	6,6
	B	6,4	6,6	6,5	6,2	6,1	6,5	6,6	6,5	6,0			
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (w cenach stałych):													
poprzedni miesiąc = 100	A	98,2	105,1	120,9	84,8	107,7	104,1	91,2	100,1	110,4	108,3	96,1	92,2
	B	100,4	100,3	114,0	97,1	98,8	103,6	97,7	97,8*	106,6			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	108,6	106,2	115,2	99,4	112,5	107,5	108,4	106,1	105,4	117,1	113,6	114,8
	B	117,4	112,0	105,6	120,9	110,9	110,3	118,2	115,5*	111,6			
Produkcja budowlano-montażowa ^b (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	A	42,9	92,6	173,6	76,3	120,3	119,0	85,0	112,8	129,7	91,7	111,6	117,5
	B	41,2	107,6	140,3	97,9	101,2	136,4	103,0	116,3	105,1			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	97,3	111,6	181,7	129,9	147,3	108,9	118,3	97,9	143,7	97,7	130,1	112,8
	B	108,3	125,8	101,7	130,5	109,8	125,8	152,5	157,3	127,5			

^a Ceny bieżące bez VAT. ^b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Wybrane dane o województwie podkarpackim (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2017 r.													
B – 2018 r.													
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	A	490	1042	1717	2133	2628	3240	4400	5146	5789	6364	7152	8131
	B	527	1145	1622	2177	2706	3174	3869	4760	5436			
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	80,1	80,7	86,8	88,1	86,2	93,8	114,6	114,6	111,6	104,6	101,6	103,3
	B	107,6	109,9	94,5	102,1	103,0	98,0	87,9	92,5	93,9			
Sprzedaż detaliczna towarów ^d (w cenach bieżących): poprzedni miesiąc = 100	A	86,2	87,3	111,9	100,3	105,0	101,2	100,4	95,9	95,7	102,3	95,1	107,9
	B	86,5	97,9	116,6	97,4	104,8	101,3	101,0	102,2	93,7			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	121,1	99,1	97,7	101,9	104,9	102,8	96,4	100,1	91,8	97,0	94,5	93,0
	B	93,4	104,6	109,0	105,9	105,7	105,7	106,4	105,8	103,7			
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^b brutto ^c (w %)	A	.	.	6,0	.	.	5,1	.	.	5,1	.	.	4,8
	B	.	.	4,3	.	.	4,5	
netto ^d (w %)	A	.	.	5,4	.	.	4,6	.	.	4,5	.	.	4,3
	B	.	.	3,6	.	.	3,9	
Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw ^b (w mln zł; ceny bieżące)	A	.	.	652,1	.	.	1373,4	.	.	2339,9	.	.	3479,5
	B	.	.	853,7	.	.	1747,5	
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące)	A	.	.	113,8	.	.	102,9	.	.	111,6	.	.	110,9
	B	.	.	130,9	.	.	127,2	
Podmioty gospodarki narodowej ^e w rejestrze REGON (stan w końcu okresu)	A	167807	167850	168503	168986	169708	170463	170674	170966	170510	170659	170998	171070
	B	170983	170924	171071	171531	172466	173171	171023	172062	172861			
w tym spółki handlowe	A	13534	13621	13711	13766	13895	14087	14181	14272	14382	14485	14597	14719
	B	14827	14902	14943	15038	15141	15223	13809	13903	13959			
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	2068	2087	2103	2113	2119	2125	2151	2158	2174	2183	2196	2205
	B	2197	2219	2210	2224	2240	2255	1984	2000	2012			

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.; dane są prezentowane narastająco. c Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. d Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. e Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

Urząd Statystyczny w Rzeszowie

ul. Jana III Sobieskiego 10

35-959 Rzeszów

tel.: 17 853 52 10, 17 853 52 19**faks:** 17 853 51 57**e-mail:** sekretariatusrze@stat.gov.plrzeszow.stat.gov.pl[@Rzeszow_STAT](https://twitter.com/Rzeszow_STAT)[@GlownyUrzadStatystyczny](https://www.facebook.com/GlownyUrzadStatystyczny)

Opracowanie merytoryczne:

Podkarpacki Ośrodek Badań RegionalnychWojciech Ingot, Andrzej Korab, Agnieszka Krawczyk, Krystyna Rubiś,
Irena Trzyna

Osoba do kontaktu z mediami:

Angelika Koprowicz

Tel. 17 853 52 10 w. 219

e-mail: a.koprowicz@stat.gov.pl**Powiązane opracowania**[Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju - I-III kwartał 2018 r.](#)**Temat dostępny w bazach danych**[Bank Danych Lokalnych](#)**Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku**[Pojęcia stosowane w statystyce publicznej](#)